

Euroopa Keskpanga juhend olulisuse hindamise kohta – eelnõu

Sisemudeli meetodi ja krediiväärtuse
korrigeerimise riski arvutamise
täiustatud meetodi laienduste ja
muudatuste olulisuse hindamine

BANKENTOEZICHT

Detsember 2016

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Sisukord

1	Sissejuhatus	3
2	Olulisuse hindamist käsitleva EKP juhendi komponendid	4
2.1	Alusdokumendid	4
2.2	Juhendi osad	4
3	Kaalutlused	7
3.1	Uurimist nõudvad laiendused ja muudatused	7
3.2	Liigitamisel kasutatav kaitsemehhanism	8
3.3	Kvantitatiivne hindamine	8
3.4	IMMi kvantitatiivse olulisushinnangu vaatlusperiood	12
3.5	Uurimist nõudvate A-CVA muudatustega seotud piirangud	12
3.6	A-CVA kvantitatiivse olulisushindamise vaatlusperiood	13
3.7	Kvalitatiivne hindamine	14
3.8	Hindamiskriteeriumeid märkimisväärselt mõjutavad muudatused	15
4	Olulisuse hindamise protsessi ülevaade	16
5	EKP juhend sisemudeli meetodi (IMM) ja krediiväärtuse korrigeerimise riski arvutamise täiustatud meetodi (A-CVA) laienduste ja muudatuste olulisuse hindamise kohta	17
1. jagu:	Sisu	17
2. jagu:	Laienduste ja muudatuste kategooriad	18
3. jagu:	Laienduste ja muudatuste liigitamise põhimõtted	19
4. jagu:	IMMi laiendused ja muudatused, mida tuleb uurida	21
5. jagu:	IMMi laiendused ja muudatused, mida ei peeta oluliseks	22
6. jagu:	A-CVA muudatused, mida tuleb uurida	22
7. jagu:	A-CVA muudatused, mida ei peeta oluliseks	24
8. jagu:	Laienduste ja muudatustega seotud dokumendid	25
I lisa:	IMMi laiendused ja muudatused	26
II lisa:	A-CVA muudatused	29

1 Sissejuhatus

Kapitalinõuete määrus¹ näeb ette krediidi-, operatsiooni- ja tururiski sisemudelite oluliste laienduste ja muudatuste heakskiitmise. Euroopa Komisjon on vastu võtnud regulatiivsed tehnilised standardid, et hinnata, kui olulised on järgmiste mudelite laiendused ja muudatused: sisereitingute meetod krediidiriski puhul, täiustatud mõõtmismudelil põhinev meetod operatsiooniriski puhul ja sisemudelitel põhinev meetod (*Internal Models Approach*; IMA) tururiski puhul (vt 2.1). Vastavalt regulatiivsetele tehnilistele standarditele jagunevad sisemudelite laiendused ja muudatused kaheks: olulised laiendused ja muudatused, mille puhul nõutakse pädeva asutuse eelnevat heakskiitu, ning laiendused ja muudatused, mis ei ole olulised ning millest tuleb teavitada kas eelnevalt või tagantjärele.

Vastaspoole krediidiriski hindamiseks kasutatava sisemudeli meetodi (*internal model method*; IMM) ega ka krediidi väärtuse korrigeerimise riski arvutamise täiustatud meetodi (*advanced method for credit valuation adjustment risk*; A-CVA) puhul ei nõuta kapitalinõuete määruse praeguses sõnastuses sarnase regulatiivse tehnilise standardi vastuvõtmist. Samas tuleb meeles pidada, et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) võib seda valdkonda reguleerida ja vastu võtta üldisi suuniseid EBA määruse² artikli 16 alusel või regulatiivseid tehnilisi standardeid tulevaste ELi õigusaktide põhjal.

Käesolevas dokumendis tutvustatakse Euroopa Keskpanga (EKP) juhendit, mis käsitleb IMMi ja A-CVA laienduste ja muudatuste olulisuse hindamist. Juhend on vastu võetud sisemeetodite kasutusloa taotluste korrapärase läbivaatamise kontekstis ja näitab, kuidas EKP kavatab kehtivat õigusraamistikku tõlgendada. Juhend on olulistele krediidasutustele abiks IMMi ja A-CVA muudatuste ja laienduste olulisuse hindamisel kehtiva õigusraamistiku alusel. Juhend on integreeritud dokument, mida tuleks kohaldada tervikuna. Üksikute elementide kohaldamine moonutab tõenäoliselt hindamisprotsessi ühtsust ning seda tuleb võimalusel vältida.

EKP koostatud juhend ei ole õiguslikult siduv ning selle sõnastust ja konteksti ei tohi tõlgendada ühelgi muul viisil. Juhendi ainus eesmärk on välja pakkuda asjaomaste krediidasutuste toimimisviisi kohaldatava õigusraamistiku piires. Juhend ei asenda ega mõjuta ühelgi viisil ELi ega liikmesriikide õigusnorme ning ei ole nende suhtes ülimuslik.

Juhendi ülesehitus on järgmine: 2. peatükis antakse ülevaade juhendi alusdokumentidest ja 3. peatükis peamistest kaalutlustest, 4. peatükk sisaldab olulisuse hindamise protsessi graafilist ülevaadet ning 5. peatükk tervikjuhendit.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ.

2 Olulisuse hindamist käsitleva EKP juhendi komponendid

2.1 Alusdokumendid

Olulisuse hindamist käsitlev EKP juhend tugineb ja osutab (nii palju kui võimalik) kehtivale õigusraamistikule. Juhendi alusdokumendid on:

1. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 529/2014, 12. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mille kohaselt hinnatakse sisereitingute meetodi ja täiustatud mõõtmismudelil põhineva meetodi laienduste ja muudatuste olulisust (edaspidi „IRB regulatiivsed tehnilised standardid“ (IRB RTS)).
2. Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/942, 4. märts 2015, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) nr 529/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mille kohaselt hinnatakse tururiski omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatavate sisemeetodite laienduste ja muudatuste olulisust (edaspidi „IMA regulatiivsed tehnilised standardid“ (IMA RTS)).
3. Kapitalinõuete määrus, eelkõige:
 - (a) artikli 162 lõike 2 punkt i – krediitiasutuse kohustus taotleda pädeva asutuse heakskiitu otsusele määrata valemis M-i väärtuseks 1;
 - (b) artikli 383 lõike 5 punkt c – EKP õigus A-CVAs korrutusteguri suurus läbi vaadata.

2.2 Juhendi osad

Olulisuse hindamist käsitlev EKP juhend koosneb kolmest osast (üldosa, IMMi käsitlev osa ja A-CVAd käsitlev osa).

Üldosa

Juhendi üldsätted on toodud 1., 2., 3. ja 8. jaos (vt 5. peatükk).

Järjepidevuse ja kooskõla tagamiseks on juhendi üldsätete struktuur sarnane IRB ja IMA regulatiivsete tehniliste standardite üldsätete struktuuriga.

Juhendi 1. jaos määratletakse selle reguleerimisala. IMMi puhul võetakse arvesse kõiki laiendusi ja muudatusi. A-CVA puhul viidatakse juhendi üldsätetes kolmele kategooriale:

1. A-CVA laiendused ja muudatused, mis kattuvad juhendis käsitletud IMMi laienduste ja muudatustega;
2. IMA regulatiivsed tehnilised standardid A-CVA laienduste ja muudatuste puhul, mis kattuvad IMMi laienduste ja muudatustega;
3. peatüki 2.1 punkti 3 alapunktis b toodud alusdokument kõigi A-CVA laienduste ja muudatuste puhul.

Kategooriad 1 ja 2 hõlmavad kõiki võimalikke A-CVA laiendusi, kuna need kattuvad kas IMMi laiendustega või IMA laiendustega.³ Seepärast ei ole käesolevas juhendis määratletud A-CVA laienduste olulisuse hindamise kriteeriumeid. Kategooriad 1 ja 2 ei hõlma siiski kõiki A-CVA muudatusi, kuna need ei pruugi alati kattuda IMMi ja IMA muudatustega. A-CVA muudatused, mida IMA regulatiivsed tehnilised standardid ning IMM-i käsitlev juhendi osa ei hõlma, on **A-CVAGA seotud spetsiifilised muudatused**. A-CVAGA seotud spetsiifilised muudatused on võimalikud järgmistel juhtudel:

- A-CVA stressiperioodi valik;
- turupõhise makseviivitusest tingitud kahjumäära valik;
- muudatused hinnavahe (asendaja) arvutamise meetodikas.

A-CVAd käsitlevas juhendi osas määratletakse A-CVAGA seotud spetsiifiliste muudatuste olulisuse hindamise kriteeriumid.

IMMi käsitlev osa

IMMi käsitlev osa koosneb jagudest 4 ja 5 ning juhendi I lisast ning hõlmab kõiki IMMiga seotud laiendusi ja muudatusi.

IMMi käsitleva osa ülesehitus põhineb IRB tehniliste standardite struktuuril.

A-CVAd käsitlev osa

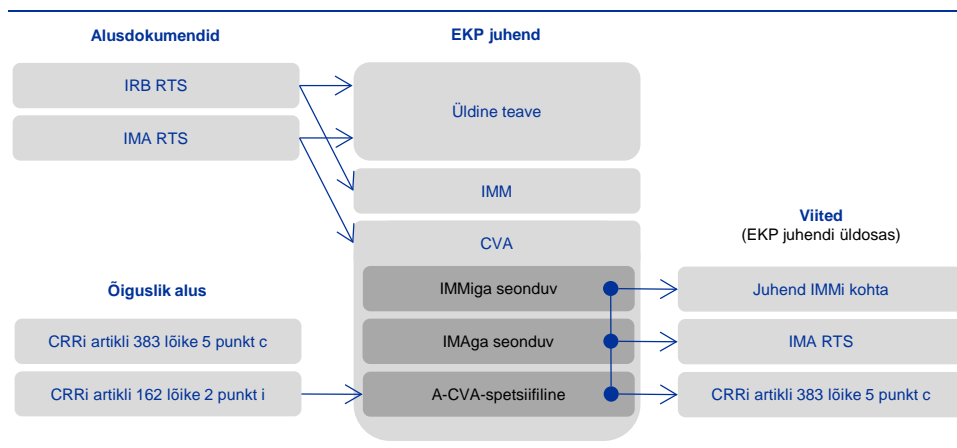
A-CVAd käsitlev osa koosneb jagudest 6 ja 7 ning juhendi II lisast ning hõlmab A-CVAGA seotud laiendusi ja muudatusi.

³ Tuleb silmas pidada, et pädeva asutuse heakskiidul ning kooskõlas IMA ning kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 6. peatüki jagudes 3–5 sätestatud meetoditega võivad krediidiasutused arvutada A-CVA kapitalinõude piiratud arvu väiksemate portfellede kohta, mida IMMi laiendused ja muudatused ei mõjuta.

A-CVAd käsitleva osa ülesehitus põhineb IMA regulatiivsete tehniliste standardite struktuuril.

A-CVAd käsitleva osa õiguslikuks aluseks on peatüki 2.1 punkti 3 alapunktides a ja b toodud dokumendid.

Joonis 1 Ülevaade

3 Kaalutlused

Selles peatükis vaadeldakse käesoleva juhendi ülesehituse ning IRB ja IMA regulatiivsete tehniliste standardite struktuuri vahelisi erinevusi ning nende põhjuseid. Samuti käsitletakse põhjalikumalt IMMi muudatuste ja A-CVAg seotud spetsiifiliste muudatuste hindamist. Peatükis ei puudutata selliseid juhendis sisalduvaid kaalutlusi, mis on võetud olemasolevatest regulatiivsetest tehnilistest standarditest – sel juhul viidataksegi kõnealustele dokumentidele (vt lingid peatükis 2.1).

3.1 Uurimist nõudvad laiendused ja muudatused

Vt juhendi 2. jao punktid 1 ja 3.

Juhendis kasutatav klassifikatsioon

IRB ja IMA regulatiivsete tehniliste standardite kontekstis hindavad IRB ja IMAga seotud laienduste ja muudatuste olulisust asjaomased krediidasutused ise, liigitades need vastavalt olulisteks või mitte.

EKP juhendis olulisuse hindamise kohta hindavad IMMi ja A-CVAg seotud laienduste ja muudatuste olulisust asjaomased krediidasutused ise ning seejärel annab oma täiendava hinnangu ka EKP. Krediidasutuste hinnangu (hindamisprotsessi esimene etapp) alusel jagunevad laiendused ja muudatused kaheks: uurimist nõudvad laiendused ja muudatused ning laiendused ja muudatused, mida ei peeta olulisteks.

EKPd teavitatakse laiendustest ja muudatustest, mida ei peeta olulisteks, ning neid rakendatakse vastavalt 2. jao punktile 3.

Uurimist nõudvaid laiendusi ja muudatusi hindab EKP oma sisemudeli uurimise menetluse kohaselt, liigitades need seejärel olulisteks või mitte. Enne EKP lõpliku otsuse saamist ei tohi krediidasutused uurimisalust laiendust või muudatust rakendada. Kui laiendus või muudatus liigitatakse olulisteks, saadab EKP krediidasutusele vastava otsuse. Kui EKP ei pea laiendust või muudatust olulisteks, saadab ta krediidasutusele oma arvamuse selle rakendamise kohta.

Laienduste ja muudatuste liigitamise menetluse kasutuselevõtu põhjendused

EKP leiab, et IMMi ja A-CVAg seotud laienduste ja muudatuste olulisuse hindamine eeldab EKP-poolset uurimist, et täiendada siinses juhendis toodud kvalitatiivse ja kvantitatiivse hindamise eelmääratletud kriteeriumeid.

EKP sisemudeli uurimise menetlus annab lisateavet laienduse või muudatuse olulisuse kohta. Mõningatel juhtudel saab selle abil vältida EKP ametliku otsustusprotsessi käivitamist muudatuste korral, mida ei liigitata uurimise käigus oluliseks.

3.2 Liigitamisel kasutatav kaitsemehhanism

Vt juhendi 2. jao punkt 2.

Olulisuse hindamine EKP juhendi alusel

EKP hindab uurimist nõudvate laienduste ja muudatuste olulisust vastavalt oma sisemudeli uurimise menetlusele. Järgmised laiendused ja muudatused liigitatakse alati oluliseks (kaitsemehhanism):

1. uurimist nõudvad IMMi laiendused;⁴
2. IMMi laiendused ja muudatused ning A-CVA muudatused, mille tulemusel väheneb krediidiasutuste riskiga kaalutud vara kogumaht vähemalt 1% võrra; ning
3. laiendused ja muudatused, mille kohta (EKP sisemudeli uurimise menetluse tulemuste alusel) esitatakse EKP otsustusorganitele ettepanek need tagasi lükata (sellised laiendused ja muudatused liigituvad vaikumisi oluliseks).

Kaitsemehhanism on kasutusele võetud suhteliselt suure kvantitatiivse mõju tõttu.

3.3 Kvantitatiivne hindamine

3.3.1 Uurimist nõudvad IMMi laiendused ja muudatused

Vt juhendi 4. jao punkt 1.

Kvantitatiivne hindamine EKP juhendi alusel

Vähemalt 5% muutus riskiga kaalutud varas vastaspoole krediidiriski tervikportfellis.

⁴ Kaitsemehhanism on kasutusele võetud seoses kapitalinõuete määruuses sätestatud nõudega kõigi oluliste laienduste heakskiitmise kohta.

IRB ekvivalent

IRB laiendused ja muudatused, millel on alljärgnev kvantitatiivne mõju, on olulised vastavalt IRB regulatiivsetele tehnilistele standarditele:

1. krediidiriski koguportfelli riskiga kaalutud vara vähenemine vähemalt 1,5% võrra;
2. riskiga kaalutud vara vähenemine vähemalt 15% võrra reitingusüsteemi kohaldamisala piires.

Seega muudetakse IMMi kvantitatiivseid hinnanguid IRB regulatiivsete tehniliste standarditega võrreldes neljast aspektist.

Lahknevuste põhjendused

Esiteks on IMMi kvantitatiivne künnis kindlaks määratud üksnes krediidasutuse vastaspoole krediidiriski koguportfelli puhul, samal ajal kui IRB regulatiivsetes tehnilistes standardites hõlmab IRB kvantitatiivne künnis kogu krediidiriski portfelli. Kogu krediidiriski portfelli sisaldab ka vastaspoole krediidiriskiga seotud tehinguid, kuna vastaspoole krediidiriskist tulenevad riskipositsioonide väärtusi võetakse arvesse krediidiriskiga kaalutud vara arvutamisel. EKP käsitleb krediidiriski sisemudelit ja vastaspoole krediidiriski sisemudelit eri liiki mudelina. Seepärast on künnis kehtestatud krediidasutuse vastaspoole krediidiriski koguportfellile, mitte krediidiriski portfelli tervikuna.

Teiseks on kvantitatiivseid künniseid tõstetud, sest:

1. IMMi portfelliid on IRB portfelliidega võrreldes vähem kontsentreeritud;
2. IMMi laiendused ja muudatused mõjutavad üldjuhul vastaspoole krediidiriski koguportfelli, kuna kasutatakse tasaarvestavate tehingute kogumit (sh erinevad varade klassid ja/või tehinguliigid). Samal ajal võivad IRB mudelite laiendused ja muudatused mõjutada IRB koguportfelli ainult ühte riskipositsiooni klassi.

Seepärast on väga tõenäoline, et kui IMMi hindamisel kasutatakse IRB künniseid, liigituksid kõik mudelite laiendused ja muudatused uurimist nõudvateks laiendusteks ja muudatusteks. See oleks kõigi osapoolte jaoks tarbetult koormav.

Kolmandaks on kasutusele võetud täiendavad künnised, mis liigitavad uurimist nõudvateks laiendusteks ja muudatusteks ka riskiga kaalutud vara osakaalu tõusu (lisaks riskiga kaalutud vara vähenemisele). Täiendavad künnised on kasutusele võetud järgmisel kolmel põhjusel.

1. Laiendused ja muudatused, mille tulemusel suureneb IMMis riskiga kaalutud vara osakaal, võivad põhjustada omavahendite nõude märkimisväärse vähendamise A-CVAs (nt oodatava riskipositsiooni vähenemise tõttu aastase tähtaja möödumisel, isegi kui lühema aja jooksul riskipositsioonid suurenevad).

2. Kui IRB koosneb spetsiifilistest riskipositsiooni klassidest, siis IMM hõlmab erinevaid varaklasse (nt intressimäärade ja välisvaluuta positsioonid), mida võivad mõjutada mudelite üksikud laiendused või muudatused. Laiendused ja muudatused, mis suurendavad IMMi üldist riskiga kaalutud vara osakaalu, võivad vähendada IMMi riskiga kaalutud vara osakaalu mõne konkreetse, seni väiksemamahulise varaklassi osas, mis võib edaspidi suureneada, nõudes samuti EKP tähelepanu. Seepärast on vaja lisada ka künnis riskiga kaalutud vara osakaalu suurenemisele.
3. Selleks et tagada jätkuv ülevaade krediidasutuse mudelite laiendustest ja muudatustest, uuritakse ka selliste laienduste ja muudatuste olulisust, mille tulemusel IMMi riskiga kaalutud vara osakaal suureneb.

Neljandaks tuleb märkida, et kvantitatiivne künnis määratakse ainult vastaspoole krediidiriski koguportfelli kohta, st puudub eraldi künnis IMMi kohaldamisala jaoks. IMMi kohaldamisala jaoks ei ole täiendavat kvantitatiivset künnist vaja kahel põhjusel:

1. Ühtses järelevalvemehhanismis on vähemalt 50% krediidasutuste vastaspoole krediidiriski riskiga kaalutud varast hõlmatud IMMiga.
2. Eeldades, et laiendus või muudatus tehakse krediidasutuse tütarettevõtjas, võib IRB mudeli laienduse või muudatuse mõju olla konsolideeritud tasandil küll väike, kuid tütarettevõtja seisukohalt ulatuslik. Seepärast nõutakse IRB regulatiivsetes tehnilistes standardites kvantitatiivse künnise kehtestamist reitingusüsteemi kohaldamisala ulatuses. Seevastu IMMi mudeleid kohaldatakse konsolideeritud tasandil.

Riskiga kaalutud vara künnise määramise põhjendused

Künnised määratakse vastavalt asjaomase portfelli riskiga kaalutud vara osakaalule. Teisel juhul oleks võinud need kehtestada riskipositsioonide (nt tegeliku oodatava positiivse riskipositsiooni) tasemel. Viimane ei ole siiski riskiga kaalutud, st muudatused riskipositsiooni identsetes tasemetes mõjutaksid olulisuse hindamist võrdsel määral olenemata sellest, kas need on seotud lepinguga, mille puhul makseviivituse tõenäosus on väike ja makseviivitusest tingitud kahjumäär vähene, või lepinguga, mille puhul makseviivituse tõenäosus on suur ja sellest tingitud kahjumäär ulatuslik. Lisaks ei võeta tegelikus oodatavas positiivses riskipositsioonis arvesse riskipositsiooni profiile pärast aastase tähtaja möödumist, samal ajal kui riskiga kaalutud vara hõlmab terviklikke oodatavaid riskipositsioone lõpptähtaja kohandamise teguri kaudu.⁵ Kokkuvõttes leitakse, et riskiga kaalutud vara on kõige asjakohasem riskinäitaja olulisuse hindamisega seotud künniste määratlemisel.

⁵ Tingimusel et M (lõpptähtaeg) väärtuseks ei ole 1 vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 162 lõike 2 punktile i.

3.3.2 IMMi laiendused ja muudatused, mida ei peeta oluliseks ja millest peab ette teatama

Vt juhendi 5. jagu.

Kvantitatiivne hindamine EKP juhendi alusel

Kvantitatiivne hindamine ei ole vajalik.

IRB ekvivalent

Riskiga kaalutud vara vähenemine vähemalt 5% reitingusüsteemi kohaldamisala ulatuses.

Lahknevuste põhjendused

IRB regulatiivsetes tehnilistes standardites on kindlaks määratud üksnes reitingusüsteemi kohaldamisala piires kehtiv kvantitatiivne künnis, kuid samalaadne künnis puudub IMMi kohta. Seega ei ole kvantitatiivne hindamine IMMi kohaldamisala piires vajalik.

3.3.3 Uurimist nõudvad A-CVA muudatused

Vt juhendi 6. jao punkt 1.

A-CVA kvantitatiivne hindamine on kooskõlas IMA kvantitatiivse hindamisega, nagu see on määratletud IMA regulatiivsetes tehnilistes standardites.

3.3.4 Mõjuhinnangus muutumatuna hoitav näitaja

Vt juhendi 4. jao punkt 5 ja 6. jao punkt 6.

Kvantitatiivne hindamine EKP juhendi alusel

Näitajad⁶, mida kaalumisel olev A-CVA või IMMi laiendus või muudatus ei mõjuta, tuleb hoida kvantitatiivse mõjuhinnangu ajal muutumatuna. Näiteks kui arvutatakse krediitdiasutuse IMMi muudatuse mõju riskiga kaalutud varale, tuleb makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära näitajad hoida muutumatuna. Peale selle eeldatakse, et kui arvutatakse hinnavahe asendaja arvutamise meetodikas tehtava muudatuse mõju suurust krediitdiasutuse A-CVA tervikliku

⁶ Näitaja all mõeldakse siinses kontekstis kvantitatiivset parameetrit, mis mõjutab kapitalinõue suurust.

omavahendite nõudele, jääb muutumatuks ka turupõhise makseviivitusest tingitud kahjumäära tuletamise meetod.

Kaalutus

Tüüpilise kvantitatiivse mõjuhindangu saamiseks tuleb näitajad, mis ei ole seotud A-CVA või IMMi kavandatava laienduse või muudatusega, hoida muutumatuna.

3.4 IMMi kvantitatiivse olulisushinnangu vaatlusperiood

Vt juhendi 4. jao punkt 4.

EKP juhendi kohane vaatlusperiood

Juhendis nähakse ette IMMi kvantitatiivse hinnangu kriteeriumite vaatlusperiood.

Vaatlusperioodi kehtestamise põhjendused

IRB regulatiivsetes tehnilistes standardites on ette nähtud ainult üks kvantitatiivse hinnangu kriteeriumite vaatlus. IMMi riskiga kaalutud vara on IRB riskiga kaalutud varast volatiilsem. Seepärast nähakse EKP juhendis ette vaatlusperiood kvantitatiivse mõju tüüpilise näitaja saamiseks. IMMi riskiga kaalutud vara on IRB riskiga kaalutud varast volatiilsem, sest:

1. IMMi riskipositsioon võib turuandmetes toimuvate muutuste tõttu kõikuda;
2. IMMi riskipositsioon võib kauplemistegevuse või riskide maandamise tulemusel kõikuda.

IMMi kvantitatiivse olulisushinnangu vaatlusperiood on sama mis A-CVA kvantitatiivse olulisushinnangu puhul (vt peatükk 3.6 allpool).

3.5 Uurimist nõudvate A-CVA muudatustega seotud piirangud

Vt juhendi 6. jao punkt 1.

Piirangud A-CVA muudatuste oluliseks liigitamisel

Kapitalinõuete määruuses on sätestatud, et krediidasutused peavad rakendama A-CVA-d, kui nende IMA (võlainstrumentide spetsiifilised riskid vastavalt kapitalinõuete määruuse artikli 363 lõikele 1) ja IMM on mõlemad heaks kiidetud. Seepärast ei ole A-CVA rakendamiseks vaja eraldiseisvat eelnevat heakskiitu. Seega ei vaja üksnes A-

CVA-d mõjutavad muudatused eelnevat heakskiitu, neid ei saa liigitada oluliseks ja EKP nende muudatuste olulisust ei uuri.

Mõned A-CVA muudatused ei mõjuta mitte üksnes meetodit ennast, vaid ka M väärtuse ($M=1$) heakskiitmist kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 162 lõike 2 punktiga i. EKP uurib selliste A-CVA muudatuste olulisust, kui nendega rikutakse EKP juhendi 6. jaos määratletud olulisuse piirmäära.

A-CVA muudatused, kui on luba määrata M väärtuseks⁷

Uurida tuleb ainult selliste A-CVAga seotud spetsiifiliste muudatuste olulisust, mille puhul rikutakse olulisuse piirmäära ning mis ühtlasi mõjutavad krediitiasutusele antud luba määrata M väärtuseks 1.

EKP tõlgenduse põhjendused

Kapitalinõuete määruse artikli 162 lõike 2 punkti i kohaselt peab krediitiasutus – selleks et määrata M väärtuseks 1 – suutma EKP-le tõendada, et tema A-CVA mudelis (st hinnavahe (asendaja) arvutamise meetodikas) võetakse asjakohasel viisil arvesse reitingute muutmise riske. Seega peavad krediitiasutused vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 162 lõike 2 punkti i kohaselt saama esmalt EKP-lt loa määrata M väärtuseks 1. Peale selle leiab EKP, et kapitalinõuete artikli 162 lõike 2 punkti i täielikuks jõustamiseks peaksid krediitiasutused, kellel on luba määrata M väärtuseks 1, taotlema heakskiitu ka juhul, kui tehakse muudatusi hinnavahe (asendaja) arvutamise meetodikas ja need muudatused on samuti seotud loaga määrata M väärtuseks 1.

3.6 A-CVA kvantitatiivse olulisushindamise vaatlusperiood

Vt juhendi 6. jao punkt 5.

EKP juhendi kohane vaatlusperiood

A-CVA kvantitatiivse olulisushindamise vaatlusperioodiks võib alternatiivse lahendusena valida kolm järjestikust ühenädalast või kaks järjestikust ühekuist vaatlust.

⁷ M on lõpptähtaja parameeter, millele viidatakse kapitalinõuete määruse artiklis 162 ning mida kasutatakse kapitalinõuete määruse artikli 153 lõikes 1 määratletud IRB riskikaalu valemis.

Vaatlusperioodi kehtestamise põhjendused

Alternatiivne lahendus on mõeldud krediitiasutustele, kellel ei ole võimalik A-CVA omavahendite nõude arvutust iga päev ajakohastada.

Kapitalinõuete määruse artikli 385 lõike 5 punktis d on sätestatud, et krediitiasutused peavad tegema A-CVA omavahendite nõude arvutused vähemalt igakuiselt. Lisaks on ette nähtud kvartaliaruandlus.⁸ Kokkuvõttes peaks krediitiasutustel olema võimalik koostada mõjuanalüüse, rakendades ühekuistel vaatlustel põhinevat lähenemisviisi. Vaatlusperiood pikeneb, kui vaatlusi tehakse igal kuul. Pikem vaatlusperiood on vajalik selleks, et kvantitatiivse olulisushinnangu abil oleks võimalik saada tüüpiline kvantitatiivse mõju näitaja.

3.7 Kvalitatiivne hindamine

3.7.1 IMMi laiendused

Vt juhendi I lisa I osa.

IMMi laiendused

Juhendi IMMi käsitlevas osas sätestatakse IMMi laienduste jaoks teistsugused kvalitatiivsed olulisushinnangu kriteeriumid kui need, mis on regulatiivsetes tehnilistes standardites kehtestatud IRB kohta.

Põhjendus

IMMi laienduste kvalitatiivse hindamise kriteeriumitena ei saa kasutada IRB puhul kasutatavaid kriteeriume, sest nende kohaldamisala ei kattu. Seepärast sisaldab EKP juhend IMMiga seotud spetsiifilisi kvalitatiivse hindamise kriteeriumeid.

3.7.2 Muudatused IMMis ja A-CVAs

Vt juhendi I lisa II osa (IMMi kohta) ja II lisa (A-CVA kohta).

IMMi ja A-CVA kvalitatiivse olulisushindamise kriteeriumid on kindlaks määratud spetsiaalselt nende mudelite jaoks.

⁸ Vt artikli 5 punkti a alapunkt 1 EBA rakenduslikes tehnilistes standardites seoses järelvalvelise aruandlusega (komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 680/2014).

3.8 Hindamiskriteeriumeid märkimisväärselt mõjutavad muudatused

Vt juhendi 6. jao punkt 1, 8. jao punkti 2 alapunkt c ning lisad (nii uurimist nõudvad laiendused ja muudatused kui ka laiendused ja muudatused, mida ei peeta oluliseks ja millest tuleb ette teatada).

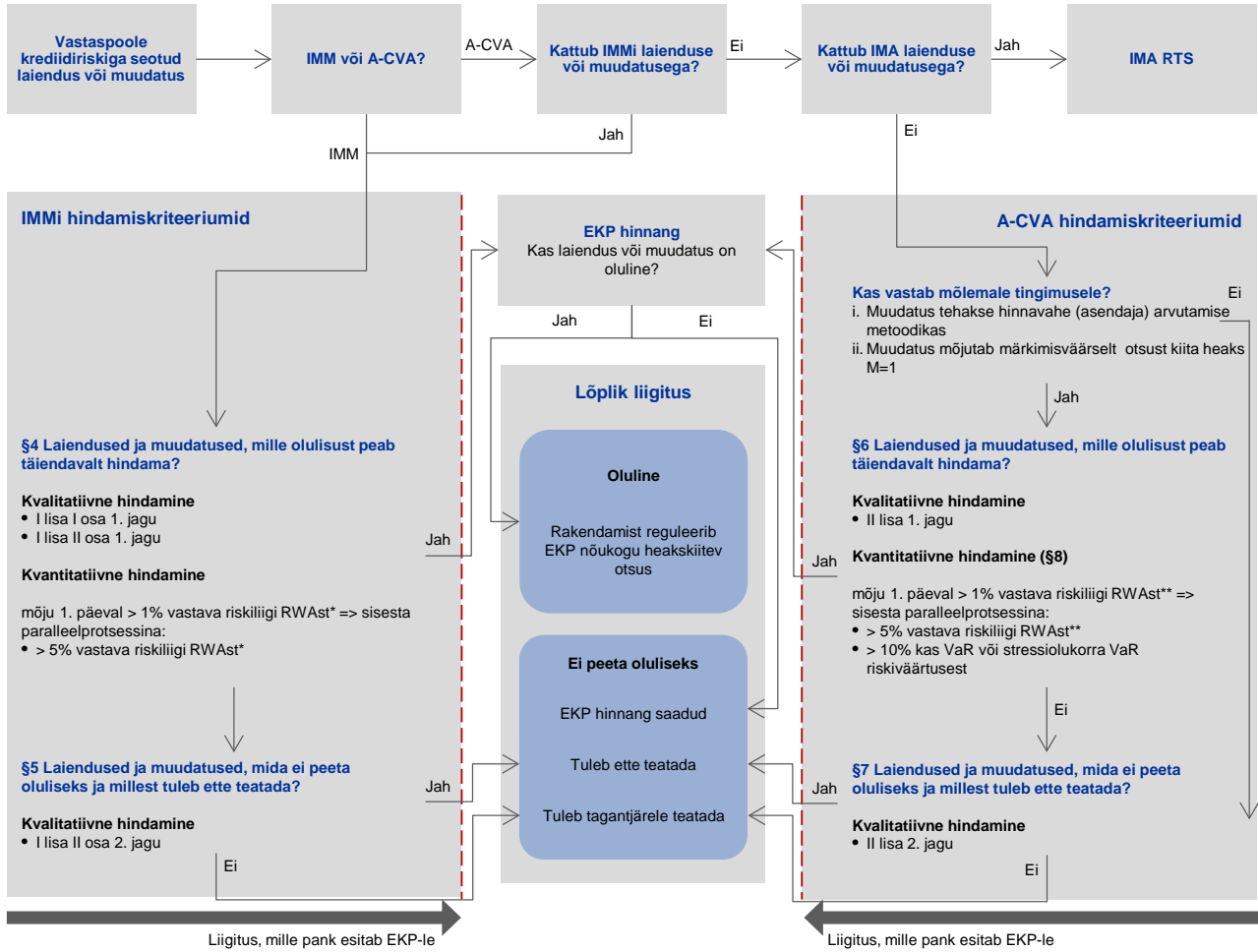
Juhendis on leitud kompromiss printsiibipõhise lähenemisviisi ja universaalse lähenemisviisi vahel.

Printsiibipõhise lähenemisviisi eelis on see, et EKP juhendis ei pea loetlema ja liigitama kõiki võimalikke edaspidiseid laiendusi ja muudatusi. Puuduseks on, et laienduste ja muudatuste liigitamise põhimõtted ei ole ühemõtteliselt selged. Universaalse lähenemisviisi eelised ja puudused on printsiibipõhisega võrreldes vastupidised.

EKP juhendis rakendatakse teatavate hindamiskriteeriumite puhul printsiibipõhist lähenemist, kuna kõiki edaspidi tehtavaid võimalikke laiendusi ja muudatusi ei ole võimalik ammendavalt loetleda. Printsiibipõhises lähenemisviisis peetakse juhendi 6. jao punktis 1, 8. jaos ja lisades nimetatud muudatusi märkimisväärsseteks.

Näide hindamiskriteeriumist, milles kasutatakse sõna „märkimisväärne”, on toodud I lisa II osa 1. ja 2. jaos, kus hindamiskriteeriumiks on riskitegurite jaotumise prognoosimise meetodika. Kui muudatus riskitegurite jaotumise prognoosimise meetodikas on märkimisväärne (nt muudatus intressimäära kõverate stohhastilises mudelis lognormaalselt jaotunud protsessilt normaalselt jaotuvale protsessile), tuleb selle olulisust uurida. Kui muudatus riskitegurite jaotumise prognoosimise meetodikas ei ole märkimisväärne (näiteks lisatakse juba kinnitatud riskitegurite mudelisse uus riskitegur, nt Brenti toornafta), on tegu muudatusega, mida ei peeta oluliseks ja millest tuleb ette teatada.

4 Olulisuse hindamise protsessi ülevaade

* Kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 6. peatükk.

** CVA omavahendite kogunõue.

5 EKP juhend sisemudeli meetodi (IMM) ja krediiväärtuse korrigeerimise riski arvutamise täiustatud meetodi (A-CVA) laienduste ja muudatuste olulisuse hindamise kohta

EKP koostatud juhend ei ole õiguslikult siduv ning selle sõnastust ja konteksti ei tohi tõlgendada ühelgi muul viisil. Juhendi ainus eesmärk on välja pakkuda asjaomaste krediidasutuste toimimisviisi kohaldatava õigusraamistiku piires. Juhend ei asenda ega mõjuta ühelgi viisil ELi ega liikmesriikide õigusnorme ning ei ole nende suhtes ülimuslik. Juhend on integreeritud dokument, mida tuleks kohaldada tervikuna. Üksikute elementide kohaldamine moonutab tõenäoliselt hindamisprotsessi ühtsust ning seda tuleb võimalusel vältida.

1. jagu: Sisu

1. Olulisuse hindamist käsitlevas EKP juhendis sätestatakse soovituslikud kriteeriumid, mille EKP on vastu võtnud IMMis kasutatavate meetodite laienduste ja muudatuste olulisuse hindamiseks kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „kapitalinõuete määrus”) artiklitega 283 kuni 294 ning A-CVA omavahendite nõude arvutamise meetodite laienduste ja muudatuste olulisuse hindamiseks kooskõlas kapitalinõuete määruse artiklitega 381 kuni 383 ja artikliga 386.
2. IMMi kohta määratakse juhendi 4. ja 5. jaos ning I lisa kindlaks kõigi laienduste ja muudatuste olulisushindamise kriteeriumid.
3. A-CVA puhul viidatakse juhendis kas kehtivatele õigusaktidele ja IMMi käsitlevale juhendi osale või määratakse kindlaks järgmised olulisushindamise kriteeriumid:
 - (a) **Kõik A-CVA laiendused ja muudatused**

Vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktile c võib pädev asutus A-CVA korrutusteguri suurust vajaduse korral ümber hinnata. Käesolevas juhendis osutatakse sellele võimalusele kõigi A-CVA laienduste ja muudatuste puhul.
 - (b) **A-CVA laiendused**

Kõigi A-CVA laienduste puhul viidatakse juhendis IMA regulatiivsetele tehnilistele standarditele (määrus (EL) nr 2015/942), millega muudetakse IRB regulatiivseid tehnilisi standardeid (määrus (EL) nr 529/2014), ning IMMi laiendusi käsitlevale juhendi osale.

(c) **A-CVA muudatused**

Juhendis eristatakse kolme liiki A-CVA muudatusi. Muudatuste liigid ning nende puhul kasutatavate olulisushindamise kriteeriumide kindlaksmääramise meetodid on toodud allpool.

- (i) A-CVA muudatused, mis kattuvad IMMi muudatustega. Vt IMM muudatusi käsitlev juhendi osa.
- (ii) A-CVA muudatused, mis kattuvad IMA muudatustega (kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 5. peatükk). Nende puhul viidatakse juhendis IMA regulatiivsetele tehnilistele standarditele (määrus (EL) nr 2015/942), millega muudetakse IRB regulatiivseid tehnilisi standardeid (määrus (EL) nr 529/2014).
- (iii) A-CVAGA seotud spetsiifilised muudatused, mis ei kattu IMMi ja IMA muudatustega. Nende muudatuste olulisushindamise kriteeriumid on määratletud 6. ja 7. jaos ning II lisas. A-CVAGA seotud spetsiifilisteks muudatusteks peetakse vähemalt järgmisi muudatusi:
 - muudatused marginaalide ja hinnavahe asendajate kindlaksmääramise meetodites kooskõlas vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 383 lõigetega 1 ja 7, kui need muudatused ei tulene IMAga seotud muudatusest;
 - muudatused turupõhise makseviivitusest tingitud kahjumäära valikus kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 383 lõikega 7, kui need muudatused ei tulene IMA või IRB muudatusest;
 - muudatused A-CVA stressiperioodi valikus kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktiga b, kui need ei tulene muudatusest IMMi stressiperioodis.
- (d) A-CVA laiendustest ja muudatustest, mida nimetatakse 1. jao lõike 3 punktis b, 1. jao lõike 3 punkti c alapunktis i või 1. jao lõike 3 punkti c alapunktis ii, tuleks teavitada samal viisil nagu A-CVAGA seotud spetsiifilistest muudatustest, mida ei ole liigitatud oluliseks ja millest tuleb ette teatada (vt 8. jagu). Selliste laienduste ja muudatuste puhul võivad krediidiasutused esitada kvantitatiivse mõju, mis ei ole tuletatud paralleelprotsessist (st et 8. jao lõike 1 punktis g sätestatud tingimusi kohaldatakse sel juhul leebelt).

2. jagu: Laienduste ja muudatuste kategooriad

1. Krediidiasutused liigitavad IMMi laiendused ja muudatused ning A-CVA muudatused järgmiselt:
 - (a) laiendused ja muudatused, mida EKP peab uurima;
 - (b) muud laiendused ja muudatused, millest EKPD teavitatakse.

2. Laienduste ja muudatuste kohta, mida EKP peab uurima kooskõlas 2. jao lõike 1 punktiga a, saadakse EKP-lt järgmine lõplik liigitus:

- (a) olulised laiendused ja muudatused, mis tuleb heaks kiita; või
- (b) laiendused ja muudatused, mis ei ole olulised.

Lõplik liigitus sõltub EKP uurimise tulemustest. Järgmised laiendused ja muudatused liigitatakse siiski alati oluliseks:

- (c) IMMi laiendused, mida tuleb uurida;
- (d) IMMi laiendused ja muudatused või A-CVA muudatused, mille tulemusel väheneb krediitiasutuste riskiga kaalutud vara kogumaht vähemalt 1% võrra;
- (e) laiendused ja muudatused, mille kohta (EKP sisemudeli uurimise menetluse tulemuste alusel) esitatakse EKP otsustusorganitele ettepanek need tagasi lükata.

Enne laienduse või muudatuse rakendamist ootab krediitiasutus, kuni EKP on:

- laienduse või muudatuse heaks kiitnud pärast sisemudeli uurimise menetlust (kooskõlas ühtse järelevalvemehhanismi määruse⁹ artikliga 9) ja otsustusetappi (sel juhul peab EKP laiendust või muudatust oluliseks); või
- krediitiasutusele teatanud, et laiendust või muudatust ei peeta oluliseks. See teade võib väljendada EKP arvamust kavandatava laienduse või muudatuse kohta.

3. Krediitiasutused liigitavad 2. jao lõike 1 punktis b nimetatud laiendused ja muudatused järgmiselt:

- (a) laiendused ja muudatused, mida ei peeta oluliseks ja millest teatatakse enne nende rakendamist;
- (b) laiendused ja muudatused, mida ei peeta oluliseks ja millest teatatakse pärast nende rakendamist.

3. jagu: Laienduste ja muudatuste liigitamise põhimõtted

1. IMMi laiendusi ja muudatusi liigitatakse vastavalt EKP juhendi 3., 4. ja 5. jaos toodud põhimõtetele.

⁹ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpannangale eriülesanded seoses krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga.

A-CVA muudatusi liigitatakse vastavalt EKP juhendi 3., 6. ja 7. jaos toodud põhimõtetele.

2. Kui krediidasutused arvutavad laienduse või muudatuse kvantitatiivset mõju riskiga kaalutud varale kooskõlas kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 3. peatüki 2. jao sätetega (IRB puhul) või kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 2. peatüki 1. ja 2. jao sätetega (standardmeetod), või laienduse või muudatuse kvantitatiivset mõju vahetult omavahendite nõuetele, peavad nad toimima järgmiselt:
 - (a) kvantitatiivse mõju hindamisel kasutavad krediidasutused kõige värskemaid kättesaadavaid andmeid;
 - (b) kui kvantitatiivse mõju suurus ei ole võimalik täpselt hinnata, hindavad krediidasutused seda esindusliku valimi alusel või kasutavad muid usaldusväärseid lähendusmeetodeid;
 - (c) otsese kvantitatiivse mõjuta muudatuste kohta (nt muudatused organisatsioonis, sisemistes protsessides või riskijuhtimise protsessis) kvantitatiivset mõju ei arvutata, nagu on sätestatud 4. jaos IMMi kohta ja 6. jaos A-CVA kohta.
3. Ühte laiendust või muudatust ei tohi jaotada mitmeks potentsiaalselt väiksema olulisusega laienduseks või muudatuseks.
4. Mitut laiendust või muudatust ei tohi liita üheks potentsiaalselt väiksema olulisusega laienduseks või muudatuseks.
5. Kahtluse korral liigitavad krediidasutused enda antud hinnangus laiendused ja muudatused kategooriasse, millel on suurim asjakohane olulisus.
6. Kui EKP on olulise laienduse või muudatuse heaks kiitnud, arvutavad krediidasutused selle alusel omavahendite nõuded alates kuupäevast, mis on nimetatud laienduse või muudatuse heakskiitmise otsuses. Kui laiendust või muudatust ei suudeta EKP heakskiidu teates toodud tähtaja jooksul rakendada, peavad nii EKP kui ka krediidasutus astuma täiendavaid samme.
7. Kui laiendus või muudatus on liigitatud selliseks, millest peab EKPd eelnevalt teavitama, või kui EKP ei liigita seda pärast sisemudeli uurimise menetlust oluliseks ning kui krediidasutus otsustab pärast laiendusest või muudatusest teatamist seda mitte rakendada, peab ta sellest EKP-le viivitamatult teada andma.
8. EKP teatab krediidasutusele uurimist nõudvate laienduste ja muudatuste lõplikust liigitusest (kas olulised või mitte).
9. Krediidasutus võib taotleda, et uurimist nõudvale laiendusele või muudatusele antakse lõplikus liigituses oluline staatus. EKP võtab selliseid taotlusi arvesse, kuid need ei ole tema jaoks siduvad.

4. jagu: IMMi laiendused ja muudatused, mida tuleb uurida

1. IMMi laiendused¹⁰ ja muudatused esitatakse olulisuse hindamiseks EKP-le, kui need vastavad mõnele järgmistest tingimustest:
 - (a) need kuuluvad I lisa I osa 1. jaos kirjeldatud laienduste hulka;
 - (b) need kuuluvad I lisa II osa 1. jaos kirjeldatud muudatuste hulka;
 - (c) nende tulemusel muutub:
 - (i) krediidasutuse vastaspoole krediidiriski kogupositsiooni riskiga kaalutud vara absoluutväärtus vähemalt 1% arvatuna laienduse mõju katsetamise esimese tööpäeva kohta (kooskõlas kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 6. peatükiga); **ning**
 - (ii) krediidasutuse vastaspoole krediidiriski kogupositsiooni riskiga kaalutud vara absoluutväärtus vähemalt 5%.
2. 4. jao lõike 1 punkti c kohaldamisel arvutatakse riskiga kaalutud riskipositsioonid järgmiselt:
 - (a) konsolideeritud tasandil krediidasutuste puhul, kes kuuluvad pangagruppi, mille suhtes kehtivad konsolideeritud kapitalinõuded;
 - (b) individuaalsel tasandil krediidasutuste puhul, kes ei kuulu pangagruppi, mille suhtes kehtivad konsolideeritud kapitalinõuded.
3. 4. jao lõike 1 punkti c kohaldamisel ja kooskõlas 3. jao lõikega 2 väljendatakse laienduse või muudatuse mõju suurust järgmiste suhtarvudena:
 - (a) lugeja: erinevus vastaspoole krediidiriski riskipositsiooni riskiga kaalutud vara suuruses enne ja pärast laienduse või muudatuse tegemist;
 - (b) nimetaja: vastaspoole krediidiriski kogupositsiooni riskiga kaalutud vara suurus enne laienduse või muudatuse tegemist.
4. 4. jao lõike 1 punkti c alapunkti ii kohaldamisel arvutatakse 4. jao lõikes 3 nimetatud suhtarvud punktides a või b kirjeldatud ajavahemiku kohta, valides neist kahest lühima.
 - (a) 15 järjestikust tööpäeva alates laienduse või muudatuse mõju katsetamise esimesest tööpäevast, tingimusel et IMMi igapäevane arvutamine on võimalik. Viimane eeldab ka oodatava riskipositsiooni igapäevast ajakohastamist.

¹⁰ Kooskõlas EKP juhendi 2. jao sätetega liigitatakse 4. jaos käsitletud laiendused olulisteks pärast sisemudeli uurimise menetlust.

Kui krediidasutusel ei ole võimalik iga päev uusi riskipositsioone arvutada, võib ta alternatiivina kasutada kolme järjestikust nädalavaatlust.

Kui krediidasutusel ei ole võimalik uusi riskipositsioone arvutada iga päev või iga nädal, võib ta alternatiivina kasutada kahte järjestikust kuist vaatlust.

Kui vaatlusi ei tehta iga päev, peab krediidasutus peab tõendama, et valitud vaatluspäevad annavad portfelist tüüpilise ülevaate.

(b) Kuni saavutatakse 4. jao lõikes 3 nimetatud suhtarvude arvutamisel selline mõjuhinnang, mis võrdub 4. jao lõike 1 punkti c alapunktis ii nimetatud protsentuaalsete väärtustega või on nendest suurem.

5. 4. jao lõike 1 punkti c kohaldamisel on lõike 4 punktis 3 nimetatud suhtarvu kindlaksmääramine seotud võimaluse korral ainult IMMi laienduse või muudatuse jõuga. Kui mõjuanalüüsis muudetakse teisi näitajaid peale IMMi näitajate, teavitatakse sellest EKPd ning krediidasutused peavad selgitama, miks teised näitajad ei püsi muutumatuna.

5. jagu: IMMi laiendused ja muudatused, mida ei peeta oluliseks

Laiendusi ja muudatusi, mis ei ole hõlmatud 4. jao sätetega ning mida kirjeldatakse I lisa II osa 2. jaos, ei peeta oluliseks ning neist teatatakse EKP-le vähemalt kaks nädalat enne rakendamist.

Kõigist muudest laiendustest ja muudatustest teavitatakse EKPd nende rakendamise järel vähemalt kord aastas.

6. jagu: A-CVA muudatused, mida tuleb uurida¹¹

1. A-CVA muudatused esitatakse olulisuse hindamiseks EKP-le, kui need vastavad mõnele järgmistest tingimustest:
 - (a) kui pank on saanud loa määrata M väärtuseks 1 kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 162 lõike 2 punktiga i, mõjutavad muudatused märkimisväärselt vastaspoole krediidiväärtuse korrigeerimise riskide modelleerimist; **ning**
 - (b) need kuuluvad II lisa 1. jaos kirjeldatud muudatuste hulka; **või**
 - (c) nende tulemusel:

¹¹ Selles jaos määratakse kindlaks olulisushindamise kriteeriumid A-CVA muudatuste puhul, mis vastavad EKP juhendi 1. jao lõike 3 punkti c alapunktis iii kirjeldatud tingimustele.

- (i) toimub vähemalt 1% suurune absoluutväärtuse muutus ühes kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktis a või punktis b nimetatud riskiväärtustes (arvutatuna laienduse või muudatuse mõju katsetamise esimese tööpäeva kohta), mis on seotud vastava A-CVA meetodi kohaldamisalaga; **ning**
 - (ii) muutub vähemalt 5% CVA omavahendite kogunõude suurus (st kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktides a ja b nimetatud riskiväärtuste ning kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktis c nimetatud korrutusteguri korrutise ja kapitalinõuete määruse artiklite 384 ja 385 kohaste omavahendite nõuete summa); **või**
 - (iii) toimub vähemalt 10% suurune muutus vähemalt ühes kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktis a või punktis b nimetatud riskiväärtustes, mis on seotud vastava A-CVA meetodi kohaldamisalaga.
2. 6. jao lõike 1 punkti c kohaldamisel arvutatakse riskiga kaalutud riskipositsioonid järgmiselt:
- (a) konsolideeritud tasandil krediidasutuste puhul, kes kuuluvad pangagruppi, mille suhtes kehtivad konsolideeritud kapitalinõuded;
 - (b) individuaalsel tasandil krediidasutuste puhul, kes ei kuulu pangagruppi, mille suhtes kehtivad konsolideeritud kapitalinõuded.
3. 6. jao lõike 1 punkti c alapunktide i ja iii kohaldamisel ning kooskõlas 3. jao lõikega 2 on mis tahes muudatuse mõju suuruseks allpool määratletud suhtarvu väärtus (6. jao lõike 1 punkti c alapunkti iii kohaldamisel on suhtarvuks suurim absoluutväärtus 6. jao lõikes 5 nimetatud ajavahemiku jooksul):
- (a) lugeja: kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktis a või b osutatud riskiväärtuse erinevus enne ja pärast muudatuse tegemist;
 - (b) nimetaja: vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktis a ja punktis b osutatud riskiväärtus enne muudatuse tegemist.
4. 6. jao lõike 1 punkti c alapunkti ii kohaldamisel ning kooskõlas 3. jao lõikega 2 on mis tahes muudatuse mõju suuruseks allpool määratletud suhtarvu väärtus hinnatuna 6. jao lõikes 5 nimetatud ajavahemiku jooksul:
- (a) lugeja: CVA omavahendite kogunõude suurus enne ja pärast muudatust (st erinevus kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktides a ja b nimetatud riskiväärtuste kogusumma ja kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktis c nimetatud korrutusteguri korrutise ning kapitalinõuete määruse artiklite 384 ja 385 kohaste omavahendite nõuete vahel);
 - (b) lugeja: CVA omavahendite kogunõude suurus enne muudatust (st kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktides a ja b nimetatud riskiväärtuste ja kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktis c

nimetatud korrutusteguri korrutise ning kapitalinõuete määruuse artiklite 384 ja 385 kohaste omavahendite nõuete kogusumma).

5. 6. jao lõike 1 punkti c alapunkti ii kohaldamisel arvutatakse 6. jao lõigetes 3 ja 4 nimetatud suhtarvud punktides a või b kirjeldatud ajavahemiku kohta, valides neist kahest lühima.

- (a) 15 järjestikust tööpäeva alates laienduse või muudatuse mõju katsetamise esimesest tööpäevast, tingimusel et A-CVA igapäevane arvutamine on võimalik. Viimane eeldab ka krediidiriski marginaalide (asendajate) igapäevast ajakohastamist ning oodatava riskipositsiooni ajakohastamist vähemalt kord nädalas.

Kui krediidasutusel ei ole võimalik iga päev uusi riskipositsioone arvutada, võib ta alternatiivina kasutada kolme järjestikust nädalavaatlust.

Kui krediidasutusel ei ole võimalik uusi riskipositsioone arvutada iga päev või iga nädal, võib ta alternatiivina kasutada kahte järjestikust kuist vaatlust.

Kui vaatlusi ei tehta iga päev, peab krediidasutus tõendama, et valitud vaatluspäevad annavad portfelist tüüpilise ülevaate.

- (b) Kuni saavutatakse ühe 6. jao lõigetes 3 ja 4 nimetatud suhtarvu arvutamisel selline mõjuhinnang, mis võrdub 6. jao lõike 1 punkti c alapunktis ii või alapunktis iii nimetatud protsentuaalsete väärtustega või on nendest suurem.

6. 6. jao lõike 1 punkti c alapunktide ii ja iii kohaldamisel on lõike 6 punktides 3 ja 4 nimetatud suhtarvude kindlaksmääramine seotud võimaluse korral ainult A-CVA muudatuse mõjuga. Kui mõjuanalüüsis muudetakse teisi näitajaid peale A-CVA näitajate, teavitatakse sellest EKPd ning krediidasutused peavad selgitama, miks teisi näitajaid ei hoita muutumatuks.

7. jagu: A-CVA muudatused, mida ei peeta oluliseks¹²

A-CVA muudatusi, mis ei ole hõlmatud 6. jao sätetega, ei peeta oluliseks ja neist teatatakse järgmisel viisil:

1. Muudatusi, mis vastavad 6. jao lõike 1 punktides b ja c sätestatud tingimustele, kuid mitte 6. jao lõike 1 punktis a toodud tingimustele, ei peeta oluliseks ja neist teatakse EKP-le kaks nädalat enne nende kavandatavat rakendamist.
2. II lisa 2. jaos kirjeldatud muudatustest teatatakse EKP-le kaks nädalat enne nende kavandatavat rakendamist.

¹² Selles jaos määratakse kindlaks olulisushindamise kriteeriumid A-CVA muudatuste puhul, mis vastavad 1. jao lõike 3 punkti c alapunktis iii kirjeldatud tingimustele.

3. Kõigist muudest laiendustest ja muudatustest teavitatakse EKPd nende rakendamise järel vähemalt kord aastas.

8. jagu: Laienduste ja muudatustega seotud dokumendid

1. IMMi ja A-CVA uurimist nõudvate laienduste ja muudatuste kohta peaksid krediidasutused esitama järgmised dokumendid:
 - (a) laienduse või muudatuse kirjeldus, põhjendused ja eesmärk;
 - (b) kavandatav rakendamise kuupäev;
 - (c) laienduse või muudatuse mõjuala koos mahunäitajatega;
 - (d) asjakohased tehnilised ja menetluskirjed nt järgmiste valdkondade kohta:
 - (i) riskitegurite kalibreerimine;
 - (ii) tehingute hinnastamine;
 - (iii) tagatiste modelleerimine;
 - (iv) tasaarvestamine ja võimendustagatiste arvestamine;
 - (v) järeltestimine;
 - (vi) stressitestimine;
 - (vii) korrelatsiooniriskid;
 - (e) aruanded krediidasutuse sõltumatu läbivaatamise või valideerimise kohta;
 - (f) kinnitus selle kohta, et laiendus või muudatus on krediidasutuse heakskiidumenetluste kaudu pädevate asutuste poolt heaks kiidetud, ning heakskiitmise kuupäev;
 - (g) vajaduse korral dokumendid muudatuse või laienduse kvantitatiivse mõju kohta riskiga kaalutud varale või omavahendite nõuetele. Kvantitatiivse mõju suurus esitatakse 4. ja 6. jaos sätestatud meetodika kohaselt (paralleelprotsess).
2. Laienduste ja muudatuste kohta, mida ei peeta oluliseks, esitavad krediidasutused koos teatisega ka järgmised andmed:
 - (a) 8. jao lõike 1 punktides a, b, c, f ja g osutatud dokumendid;
 - (b) kavandatav rakendamise kuupäev (kui teatis esitatakse enne rakendamist); muul juhul rakendamise kuupäev;

- (c) krediidasutuse hinnangut toetav tõendusmaterjal juhul, kui krediidasutuse väitel ei mõjuta kaalutav laiendus või muudatus märkimisväärselt asjaomast hindamiskriteeriumit (6. jao lõike 1 punkt a ja lisad).

I lisa: IMMi laiendused ja muudatused

I osa: IMMi LAIENDUSED

1. jagu: Uurimist nõudvad laiendused¹³

1. IMMi kohaldamisala laiendatakse:¹⁴

- (a) täiendavate ärivaldkondade riskipositsioonidele, mis on seotud sama tehinguliigiga, kuid:
- (i) millega hõlmatakse uusi juhtimisprotsesse seoses kapitalinõuete määruse artiklis 286 nimetatud põhimõtete, protsesside ja süsteemidega; või
 - (ii) mis mõjutavad kapitalinõuete määruse artiklis 289 kirjeldatud kasutustesti nõuete täitmist;
- (b) täiendavate tehinguliikidega seotud riskipositsioonidele, välja arvatud juhul, kui need kuuluvad IMMi heakskiidetud kohaldamisalasse. Kuuluvus kehtib juhul, kui on täidetud järgmised kolm tingimust:
- (i) riskitegurid (st aluseks olevad turuandmed) on juba osa heakskiidetud IMMist, arvestades nende stohhastilist modelleerimist ja kalibreerimist;
 - (ii) hinnastamisfunktsioonid kuuluvad IMMis kasutamiseks kinnitatud hinnastamiskataloogi ning muu hulgas on täidetud kõik kapitalinõuete määruse artiklites 293 ja 294 (eelkõige artikli 294 lõike 1 punktis e) sätestatud nõuded;
 - (iii) kapitalinõuete määruse artiklis 286 nimetatud põhimõtete, protsesside ja süsteemidega seotud juhtimisprotsessid ning artiklis 289 sätestatud kasutustesti nõuded on omavahel kooskõlas;

¹³ Vastavalt EKP juhendi 2. jao sätetele liigitatakse käesolevas jaos käsitletud laiendused oluliseks pärast sisemudeli uurimise menetlust.

¹⁴ Vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 283 lõikele 1 on krediidasutustel vaja luba uute tehinguliikude kasutamiseks.

- (c) uutele lepinguliikidele (seoses tasaarvestamise ja võimendustagatiste arvestamisega), kui need eeldavad olemasolevates lepinguliikides sätestatuga võrreldes uusi või täiendavaid modelleerimismeetodeid.¹⁵
2. Kõik lõplikud pöördlaiendused, näiteks juhul, kui krediidasutused soovivad kasutada tasaarvestatavate tehingute kogumite, varaklasside või tehinguliikide puhul mõnda standardmeetodit, mis on heaks kiidetud kasutamiseks IMMis.¹⁶ Pöördlaiendused hõlmavad nii täielikke kui ka osalisi pöördlaiendusi.

II osa: IMMi MUUDATUSED

1. jagu: Uurimist nõudvad muudatused

1. Märkimisväärsed muudatused selles, kuidas mudelis võetakse arvesse olemasolevate võimendustagatise lepingute mõju võimendustagatisega riskipositsiooni arvutamisel kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 285 lõikega 1 (sh muudatused, mis on tingitud punktis a toodud meetodi vahetamisest punktis b kirjeldatud meetodi vastu, et võtta oodatava riskipositsiooni hindamisel arvesse võimendustagatise kasutamise mõju vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 285 lõikele 1).
2. Märkimisväärsed muudatused riskitegurite jaotumise prognoosimise meetodikas, sh muudatused tasaarvestatavate tehingute kogumi prognoositavate turuväärtuse jaotuste määramisel ja sõltuvusstruktuuride (nt korrelatsioonid) modelleerimisel ning muudatused kalibreerimismeetodis, mida kasutatakse aluseks olevate stohhastiliste protsesside parameetrite kalibreerimisel.
3. Märkimisväärsed muudatused kapitalinõuete määruse artikli 292 lõike 6 punktides a ja b ning artikli 294 lõikes 1 sätestatud valideerimismeetodites ja/või -protsessides, kusjuures nende muudatuste tulemusel muutub krediidasutuse hinnang IMMi terviklikkuse kohta.

2. jagu: Muudatused, mida ei peeta oluliseks (millest tuleb ette teatada)

1. Muudatused (mida ei peeta oluliseks) selles, kuidas mudelis võetakse arvesse olemasolevate võimendustagatise lepingute mõju võimendustagatisega riskipositsiooni arvutamisel kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 285 lõikega 1 (hõlmab ka muudatusi, mis on tingitud punktis a toodud meetodi vahetamisest punktis b kirjeldatud meetodi vastu, et võtta oodatava

¹⁵ Uute lepinguliikide puhul on tegu lepingutega, mille puhul krediidasutustel ei ole võimalik tõendada nende kuuluvust IMMi heakskiidetud kohaldamisalasse.

¹⁶ Vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 283 lõikele 5 peavad krediidasutused saama EKP-lt loa, et pöörduda IMMi juurest tagasi kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 6. peatüki 3.–5. jaos sätestatud meetodite kasutamise juurde (sh osaline pöördumine).

riskipositsiooni hindamisel arvesse võimendustagatise kasutamise mõju vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 285 lõikele 1).

2. Muudatused (mida ei peeta oluliseks) riskitegurite jaotumise prognoosimise meetodikas, sh muudatused tasaarvestatavate tehingute kogumi prognoositavate turuväärtuse jaotuste määramisel ja sõltuvusstruktuuride (nt korrelatsioonid) modelleerimisel ning muudatused kalibreerimismeetodis, mida kasutatakse aluseks olevate stohhastiliste protsesside parameetrite kalibreerimisel.
3. Muudatused (mida ei peeta oluliseks) kapitalinõuete määruse artikli 292 lõike 6 punktides a ja b ning artikli 294 lõikes 1 sätestatud valideerimismeetodites ja/või -protsessides, kusjuures nende muudatuste tulemusel muutub krediidasutuse hinnang IMMi terviklikkuse kohta.
4. Muudatused riski võimendustagatise perioodi rakendamisel (st muudatused tagatise mittelikkviidsuse hindamise meetodikas ning muudatused riski võimendustagatise perioodi kindlaksmääramisel) kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 285 lõigetega 2–5.
5. Muudatused tagatise modelleerimise meetodikas kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 285 lõikega 6 ning volatiilsusega korrigeerimises vastavalt kõlbliku tagatise väärtusele kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 285 lõikega 7.
6. Muudatused stressiperioodi arvutamise meetodis kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 292 lõikega 2.
7. Märkimisväärsed muudatused vastaspoole krediidiriski juhtimise protsessides kooskõlas kapitalinõuete määruse artikliga 286, sh märkimisväärsed muudatused:
 - (a) piirangute määramise raamistikus ja aruandlusraamistikus, kui need mõjutavad märkimisväärselt krediidasutuse asjaomaseid otsustusprotsesse;
 - (b) IT-süsteemides, kui need mõjutavad sisemudelis kasutatavat arvutusmenetlust;
 - (c) müüja mudelite kasutamises, kui neid ei ole juba konkreetselt käsitletud 1. jaos.
8. Stressitavaraamistiku märkimisväärsed muudatused, millega vähendatakse kapitalinõuete määruse artikli 290 kohaste stressitavade sagedust ja/või rangust.
9. Muudatused meetodikas, mida kasutatakse kõigi üldise ja spetsiifilise korrelatsiooniriskiga seotud positsioonide kindlakstegemisel kooskõlas kapitalinõuete määruse artikliga 291.

10. Muudatused selles, kuidas tururiski teguritega seotud stsenaariume kasutatakse portfelli väärtustega seotud stsenaariumites, nt muudatused instrumentide hindamise mudelites, mida kasutatakse riskitegurite suhtes tundlikkuse arvutamiseks või positsioonide ümberhindamiseks riskinäitajate arvutamisel, sh muudatused seoses üleminekuga analüütilistelt simulatsioonipõhistele hinnastamismudelitele, või muudatused Taylori lähenduse sees või Taylori lähenduse ja täieliku ümberhindluse vahel.

II lisa: A-CVA muudatused

1. jagu: Uurimist nõudvad muudatused

1. Muudatused meetodikas, mida kasutatakse hinnavahe asendajate kindlaksmääramisel kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 7 punktiga a ja määrusega (EL) nr 526/2014. Meetodikas tehtavad muudatused ei hõlma kohandusi, mis on vajalikud A-CVA meetodi igapäevaseks rakendamiseks, nt kohandused vastaspooltega sidumisel või kohandused krediidiriski marginaalide kõverate kontsentreerituses tulenevalt turuandmete kättesaadavusest või A-CVA portfelli koosseisust.
2. Muudatused meetodikas, mida kasutatakse turupõhise makseviitusest tingitud kahjumäära kindlaksmääramisel kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 7 punktiga a ja määrusega (EL) nr 526/2014. Meetodikas tehtavad muudatused ei hõlma kohandusi, mis on vajalikud A-CVA meetodi igapäevaseks rakendamiseks, nt makseviitusest tingitud eeldatava kahjumäära muudatused tulenevalt turuandmete kättesaadavusest.

2. jagu: Muudatused, mida ei peeta oluliseks (millest tuleb ette teatada)

1. Muudatused meetodikas, mida kasutatakse stressiperioodi kindlaksmääramisel krediidiriski marginaali parameetri puhul kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 383 lõike 5 punktiga b.
2. Märkimisväärsed muudatused krediidi väärtuse korrigeerimise riskiga seotud põhimõtete, protsesside ja süsteemide juhtimises, kui need ei ole juba hõlmatud muudatustega vastavalt IMA regulatiivsetele tehnilistele standarditele (määrus (EL) nr 2015/942), millega muudetakse IRB regulatiivseid tehnilisi standardeid (määrus (EL) nr 529/2014), sh märkimisväärsed muudatused:
 - (a) piirangute määramise raamistikus ja aruandlusraamistikus, kui need mõjutavad märkimisväärselt krediidasutuse asjaomaseid otsustusprotsesse;
 - (b) IT-süsteemides, kui need mõjutavad sisemudelis kasutatavat arvutusmenetlust.

Lühendid

A-CVA	krediitväärtuse korrigeerimise riski arutamise täiustatud meetod
CRR	kapitalinõuete määrus
EBA	Euroopa Pangandusjärelevalve
IMA	sisemudelitel põhinev meetod
IMM	sisemudeli meetod
IRB	sisereitingute (meetod)
M	tähtaeg
RTS	regulatiivsed tehnilised standardid
RWA	riskiga kaalutud vara
SSM	ühtne järelevalvemehhanism

© Euroopa Keskpank, 2016

Postiaadress 60640 Frankfurt am Main, Saksamaa
Telefon +49 69 1344 0
Veebileht <http://www.bankingsupervision.europa.eu>

Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.